

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΑΙΝΙΕΣ «Ο ΑΕΡΑΣ ΤΟΥ ΣΛΕ» ΚΑΙ «ΚΟΜΜΟΥΝΑ ΒΧΟΥΤΕΜΑΣ»

Κείμενο-επιμέλεια-παρουσίαση: Γιώργος Μαγγανάς,

Γραμματέας του Συλλόγου «Εμείς που σπουδάσαμε στο Σοσιαλισμό»

Μερικά ενημερωτικά στοιχεία για τα γεγονότα που αναφέρονται στην ταινία «Ο αέρας του ΣΛΕ». Γυρίστηκε το 1969 και αναφέρεται στην επιστροφή του Λένιν μετά την ανάρρωσή του, τον Οκτώβρη του 1918.

Η παρά λίγο δολοφόνος του Λένιν, 28χρονη Φάνι Καπλάν, είχε περάσει από τους αναρχικούς στους Εσέρους, μετά τη γνωριμία της στη φυλακή με τη Μαρία Σπιριντόνοβα, που είδαμε στην προηγούμενη προβολή. Η απόπειρα δολοφονίας πραγματοποιήθηκε στις 30 Αυγούστου 1918, στο εργοστάσιο Μιχελσόν της Μόσχας, όπου μίλησε ο Λένιν. Η Καπλάν προχώρησε σ' αυτή την πράξη, επειδή, όπως δήλωσε: «πυροβόλησα τον Λένιν γιατί τον θεωρώ προδότη. Ζει πολύ καιρό και γι αυτό η έλευση του σοσιαλισμού αναβάλλεται για δεκαετίες». Η απόπειρα δολοφονίας του Λένιν δεν ήταν η πρώτη. Είχαν προηγηθεί 2 ανάλογες αποτυχημένες απόπειρες το Γενάρη του 18, μια ακόμα στις 16 Αυγούστου. Αργότερα, στις 25 Σεπτέμβρη του 19, αναρχικοί τοποθέτησαν βόμβα στο κτήριο της Κομματικής Επιτροπής Μόσχας, όπου θα μιλούσε ο Λένιν, με 12 νεκρούς και πολλούς τραυματίες.

Η ενέργεια της Καπλάν ήταν μία από τις πολλές δολοφονικές ενέργειες των Εσέρων. Είχαν προηγηθεί οι δολοφονίες του Γερμανού πρέσβη Μίρμπαχ, του Βολοντάρσκι, και, την ίδια μέρα με την απόπειρα κατά του Λένιν, του Ουρίτσκι, επικεφαλής της ΤσεΚα της Πετρούπολης. Αυτά τα ιστορικά γεγονότα επιτρέπουν να βγάλουμε ορισμένα συμπεράσματα για την απαρχή της ιστορικής εξέλιξης του πολιτικού συστήματος της Σοβιετικής Ρωσίας.

Ο Λένιν μετά το σοβαρό τραυματισμό του δεν είχε τις αισθήσεις του. Οι γιατροί βρήκαν μια πληγή στο λαιμό, κάτω από το σαγόκι. Αίμα είχε μπει στον πνεύμονά του. Η δεύτερη σφαίρα τον χτύπησε στο χέρι,

Παρά τη σοβαρότητα του τραυματισμού του, ο Λένιν ανέρρωσε πολύ γρήγορα. Μετά από τη θεραπεία και μια εικοσαήμερη παραμονή στο Γκόρκι, επέστρεψε στη Μόσχα στις 14 Οκτώβρη και έκανε την πρώτη δημόσια εμφάνισή του στις 22 του ίδιου μήνα.

Η εναρκτήρια αναφορά της ταινίας στα κινηματογραφικά επίκαιρα «No 27» της εποχής, γίνεται για να αντιληφθεί ο σύγχρονος θεατής την ανάγκη να υπάρξει εικόνα του Λένιν, που θα διέψευδε τη φημολογία περί θανάτου του.

Στην ταινία αναδεικνύεται το ζήτημα του ιστορικού ρόλου της προσωπικότητας. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στο ζήτημα της διάνοησης, με αφορμή τις θέσεις των μενσεβίκων διεθνιστών, που με ανεπίσημο όργανό τους την εφημερίδα Νόβαγια Ζίζν (Νέα Ζωή) ισχυρίζονταν ότι είναι αδύνατη η οικοδόμηση του σοσιαλισμού στην καθυστερημένη Ρωσία.

Την εφημερίδα εξέδιδε ο οικονομολόγος και μέλος της ΠΚΕΕ Νικολάι Σουχάνοφ, τον οποίο κατονομάζει ο Λένιν και σ' αυτήν έγραφε και ο Μαξίμ Γκόρκι, κάτι που έθλιβε τον παλιό του φίλο. 48 άρθρα του Γκόρκι, στη στήλη «Ανεπίκαιρα σημειώματα» επανεκδόθηκαν σε ξεχωριστό τόμο μετά το κλείσιμο της εφημερίδας.

Θα παρακολουθήσουμε την ενδιαφέρουσα συζήτησή τους σχετικά.

Στη δεύτερη ταινία «**Κομμούνα ΒΧΟΥΤΕΜΑΣ**» αναδεικνύεται το ζήτημα της τέχνης στο προλεταριακό κράτος. Τα γεγονότα εκτυλίσσονται στις 24-25 Φλεβάρη του 1921. Για το περιεχόμενο και τις ενέργειες του κράτους σχετικά με τη σύγκρουση ρεαλιστών και φουτουριστών, έχουμε αναρτήσει ένα εκτενές άρθρο με ντοκουμέντα εκείνης της εποχής (<https://t.ly/KxPBS>) . Θα περιοριστώ να πω ότι, όπως φαίνεται και στην ταινία, ο Λένιν είχε ευρεία κλασική παιδεία αλλά και μεγάλη εμπιστοσύνη στη νεολαία, με την οποία ήταν ικανός να συνομιλεί, χωρίς να την κολακεύει. Στην ταινία εμφανίζεται η μεγάλη Γερμανίδα επαναστάτρια Κλάρα Τσέτκιν και γίνεται αναφορά στην Ινέσσα Αρμάντ, επαναστάτρια γαλλικής καταγωγής, που στήριξε την Οκτωβριανή επανάσταση, έζησε στην επαναστατική Ρωσία, αλλά πέθανε νωρίς στα 46 της χρόνια στο Νάλτσικ.